הלכה · משנה תורה · מפרשים · לב שלם · ספר נשים

לב שלם על משנה תורה, הלכות יבום וחליצה

רבי שלמה שלם

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

לב שלם על משנה תורה, הלכות יבום וחליצה

רבי שלמה שלם

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/לב-שלם-על-משנה-תורה-הלכות-יבום-וחליצה/
הקובץ נוצר ב־22 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ב 4
הלכה ה 4
פרק ג 4
הלכה ב 4
הלכה ה 4
הלכה טז 5
פרק ד 5
הלכה טז 5
הלכה יח 5
פרק ה 5
הלכה יז 5
הלכה כג 5
הלכה ל 6

פרק ב

הלכה ה

יבמה שנתיבמה ואמרה בתוך ל' יום לא נבעלתי וכו'. כתב הרב המגיד ז"ל יבמה שנתייבמה וכו' עד פירש"י דאע"ג דאמרה יבמה לא נבעלתי צרתה ודאי לא מיתסרא דחזקה כונס את האשה בעל לאלתר וכו'. נ"ב זה אינו דהא אמרו שם זמנין דמבייש בייש מינה אלמא דלא הוי חזקה גמורה ולפיכך כשאומרים ב' שלא בעל נאמנים אבל אם טוען שבעל לא נאסור צרתה כיון דאיכא חזקה דעל רוב בועל לאלתר. אלא דעדיין קשה דנראה מדבריו דההיא דשניהם מודים איירי אפי' לאחר ל' יום. וכ"כ התוס' ואפ"ה אי הוו אמרי שלא בעל היו נאמנים ואע"ג דאיכא חזקה גמורה לאחר ל' יום מחנה אפרים בחי' דף י"ז ע"ב. עוד באותו לשון שאילו כפירוש רש"י לא היו צריכים להביא ההיא דהנהו ב' מודים ע"כ. נ"ב אם כדבריו מאי קא פריך והתניא צריכה גט וחליצה דשאני התם דשניהם מודים ובריייתא באומר בעלתי עכ"ל. מחנה אפרים שם.

פרק ג

הלכה ב

אמר זה אחי אינו נאמן. וכתב הרב המגיד ז"ל ומתבאר בגמרא בב"ב דאין הלכה כרבי אלא כר' נתן. וכתב הלח"מ כוונתו וכו'. ותמה דאפי' כרבי נתן לא אתיא ההיא וכו'. נ"ב לפי תירוץ שני של התוספות לא קשיא מידי ודוק. מחנה אפרים בחידושים דף י"ז ע"ב. שם באותו לשון כתב הלח"מ אלא ודאי דמאי דקאמר בגמרא דלא מוחזק לן בבני הוא דלא ידיע אי אית ליה בני אי לא ע"כ. נ"ב לפי דבריו קשה מאי הקשה הר"ן ז"ל דאמאי לא אוקמוה מתני' במוחזק לן באחי דהא מתני' איירי במוחזק לן דלית ליה בני. ועיין במהרש"ך ח"ג סוף הספר. ומהרשד"ם יו"ד סימן קצ"ו עכ"ל.

הלכה ה

נאמן עד אחד להעיד ליבמה שמת בעלה וכו'. או שניתן לבעלה בן להתירה לזר וכו'. נ"ב נראה דטעמו משום דרוב נשים מתעברות ויולדות ובפ"ק דגיטין אמרו דבר תורה עד אחד נאמן משום דרוב סופרי הדיינין מגמר גמירי. שם בזה הלשון כתב הרב המגיד ז"ל ואני אומר שאף בבעל אין הדין פשוט שכבר נתבאר שאם אמר יש לי בנים אע"פ שמוחזק באחין נאמן ע"כ. נ"ב התם משום מיגו מהימנינן ליה. מחנה אפרים בחידושים דף י"ז עמוד ב'.

הלכה טז

וכן אשה שהלך בעלה וצרתה למדינת הים וכו'. מחנה אפרים בחידושים דף ט"ז עמוד ב' כתב וז"ל נ"ב בפרק האשה בתרא תנן האשה שהלך בעלה וצרתה למה"י ובאו ואמרו לה מת בעליך לא תינשא ובעי עלה בגמרא אמאי לא תינשא הלך אחר רוב נשים ורוב נשים מתעברות ויולדות לימא ר"מ היא דחייש למיעוטא ומשני מחוורתא מתני' ר"מ היא ופריך אימא סיפא היתה לה חמות אינה חוששת אמאי הלך אחר רוב נשים ורוב נשים מתעברות ויולדות וכו' עד אלא אמר רבא רישא חזקה ליבום ורובא לשוק וחזקה לא עדיף כרובא וכו' עיין שם באורך.

פרק ד

הלכה טז

חלצה בלילה או שחלצה בפני שנים וכו'. כתב הלח"מ וא"ת כיון דתנא פסולה וכו' דחליצת קטן אינה כלום ע"כ. נ"ב כלומר מן התורה כמו חליצת קטן וכיון דקי"ל דחליצת קטן אינה פוסלת ה"ה קטנה ועיין בתרוה"ד ותראה כן. מחנה אפרים בחידושים דף י"ז עמוד ד'.

הלכה יח

או מנעל של סיב או של שעם וכו'. נ"ב קשה דבפרק ג' מהל' שביתת עשור כתב דמותר לנעול מנעל של שעם ושל סיב אלמא דלא מיקרי מנעל. מחנה אפרים בחידושים דף י"ז עמוד ד'.

פרק ה

הלכה יז

שני יבמין שיבמו ב' יבמות וכו'. כתב הכ"מ וא"ת מאי שנא מהאשה שהלך בעלה וצרתה למדינת הים וכו'. נ"ב כל היכא דתלוי במעשה לא חיישינן לזה ואפי' ברובא תלוי במעשה לא חיישינן ועיין פרק כ' מהלכות איסורי ביאה. מחנה אפרים בחידושים דף י"ז עמוד ד'.

הלכה כג

קטנה שראויה למאן וכו'. כתב הלח"מ ז"ל יש לתרץ לזה דהך חליצה הוי פסולה ומדרבנן וכו'. נ"ב לא הבנתי זה דמן התורה אינה חליצה כלל אלא מדרבנן הוא דהויא חליצה לפסול. מחנה אפרים בחידושים דף י"ז עמוד ד'.

הלכה ל

היו גדולה וקטנה ובא על הגדולה וכו'. כתב הלח"מ ז"ל כתב הנמוק"י שהקשה הרשב"א. נ"ב נ"ל דהיינו טעמא משום דביאת הקטנה לא פסל הגדולה אלא דצריך למאן משום שאינו יכול לקיים ב' בתים משא"כ בקטנה וחרשת דביאת הקטנה פסלה לחרשת ושוב אינו יכול לבנות. מחנה אפרים בחידושים דף י"ז ע"ד.